

Gymnasieelevers uppfattningar av när- och distansundervisning

*Fil. Dr Anna Åkerfeldt - anna.akerfeldt@ifous.se
Process- och projektledare, Ifous, www.ifous.se
Stockholms universitet, MND*

*Karin Hermansson – karin.hermansson@ifous.se
FoU-ansvarig, Ifous*

DigiLi

Digitala lärmiljöer – likvärdig utbildning med fjärr- och distansundervisning

<https://www.ifous.se/digitala-larmiljoer-likvardig-utbildning-med-fjarr-och-distansundervisning>

Treårigt FoU-program
2019-2021

Bakgrund och syftet med enkäten

- Klassrumsklimatets betydelse för lärande
- ... men hur är det med betydelsen av "online-klimat"
- **Närvaro** är en viktig faktor för elevernas lärande och som kan påverka online-klimatet
- Vad är då närvaro på distans?
 - Känslan av sammanhang och klasskamrater (social presence)
 - Lärarens stöttning och närvaro (teacher presence) (Col-modellen, Garrison et al. 1999)
 - Relevant innehåll (cognitive presence)
- Hur kan närvaro på distans förstås och mätas?

Enkäten

Ramverk: Online Learning Climate Scale (OLCS),
(Kaufmann, Sellnow och Frisby, 2016)

Tre aspekter:

- 1) lärarens beteende,
- 2) elevernas beteende och
- 3) elevernas erfarenheter av att studera (kursdesign)

Enkäten

- Totalt ställdes 48 frågor (24 * 2) – femgradig skala
- Plus 4 öppna frågor
 1. Vad upplever du är svårast med att läsa på distans?,
 2. Vad upplever du att det skapar för möjligheter att läsa på distans?
 3. Har du en miljö där du kan sitta och jobba i hemmet? Beskriv var och hur du jobbar med skolarbetet.
 4. **Vad skulle du föredra: att fortsätta läsa på distans, gå tillbaka till min vanliga skolvardag, spelar ingen roll.
Motivera gärna ditt svar**
- Eleverna hade studerat mellan fem och åtta veckor på distans

Vilka svarade?

Totalt antal svar:	Varav flickor	Varav pojkar	Varav <i>Vill inte ange</i>
2 306	1 323	947	36

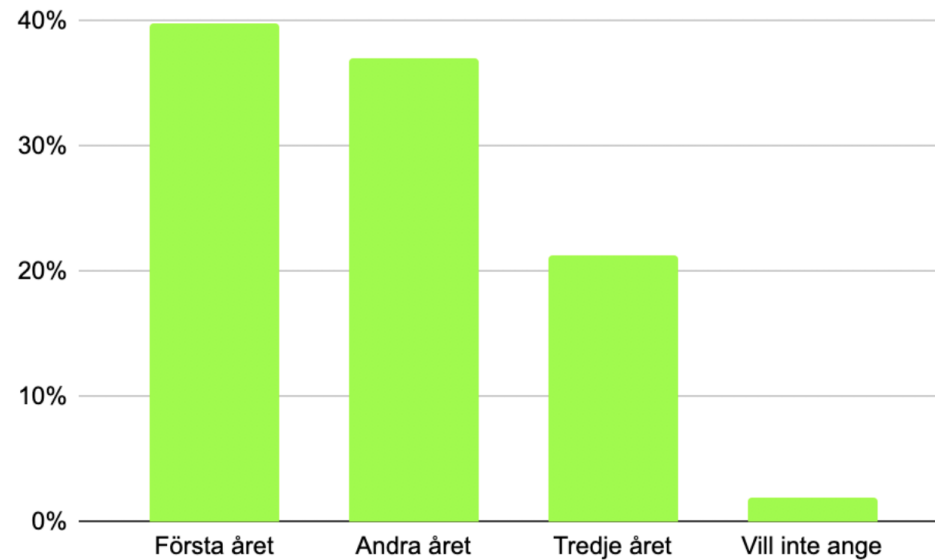

Diagram 1. Andel av alla svarande (totalt 2306) som går första, andra respektive tredje året på sitt gymnasieprogram.

Vilka svarade?

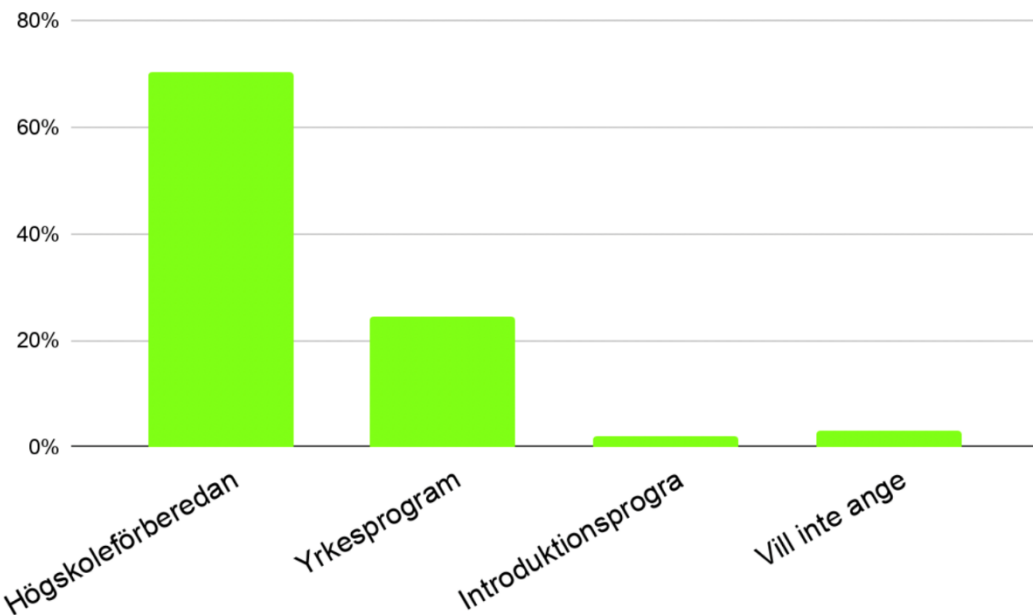
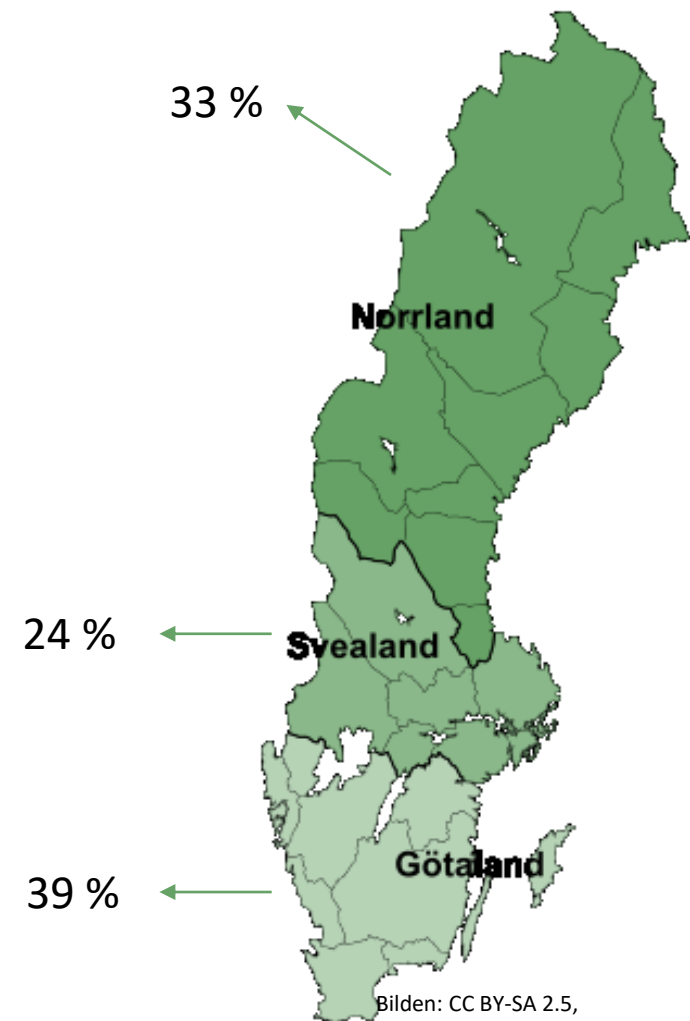

Diagram 2. Fördelning av svarande mellan typ av gymnasieprogram; högskoleförberedande, yrkesprogram eller introduktionsprogram. (andel av alla svarande, totalt 2306 st)

Bilden: CC BY-SA 2.5,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=5897853>

Vår typiska respondent är en flicka som går första året på ett högskoleförberedande program någonstans i Götaland.

Några resultat

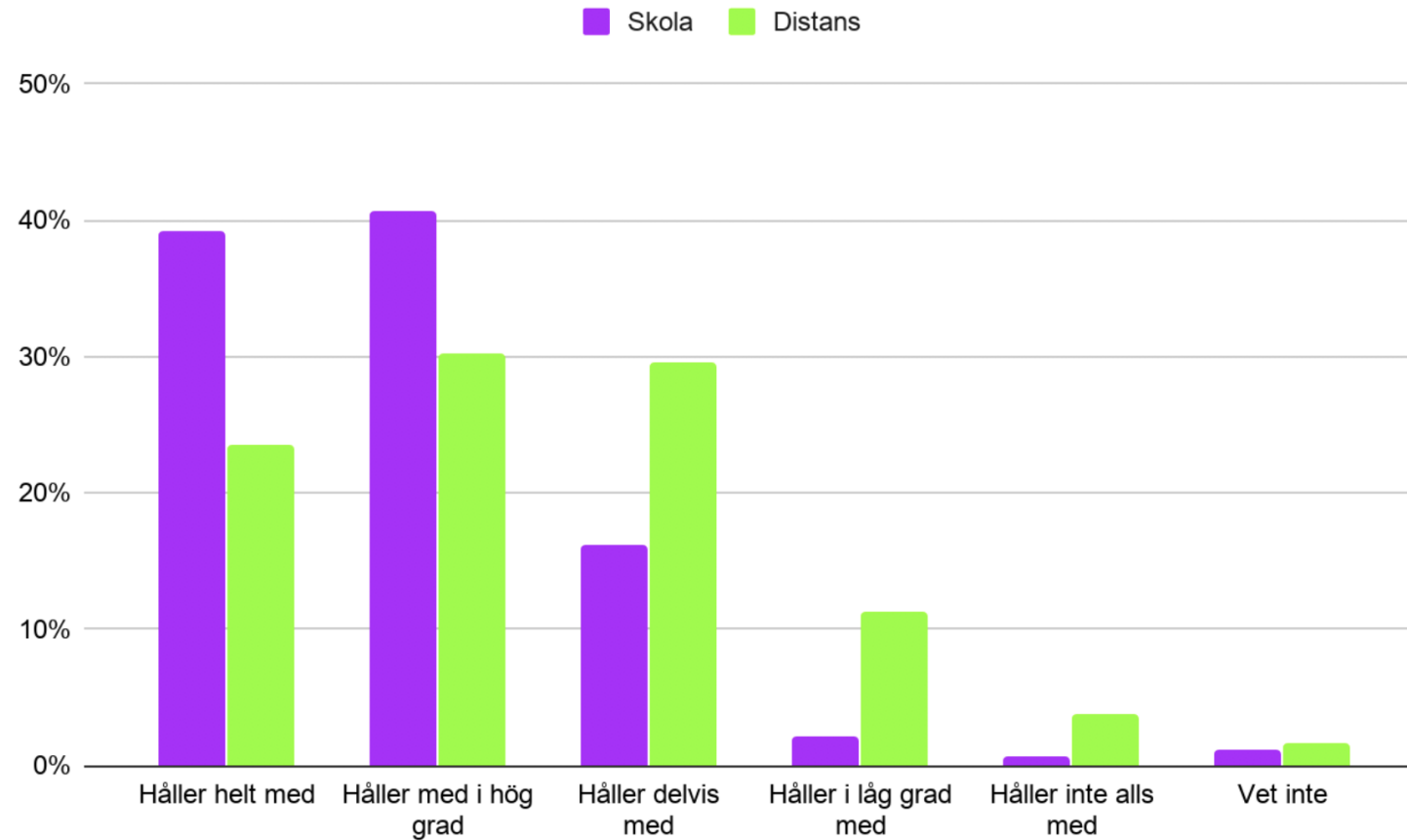

Diagram 3. När jag går i "i skolan som vanligt" respektive "studerar på distans" uppfattar jag att mina lärare är nåbara när jag behöver stöd. (andel av alla svarande, totalt 2306 st)

Några resultat

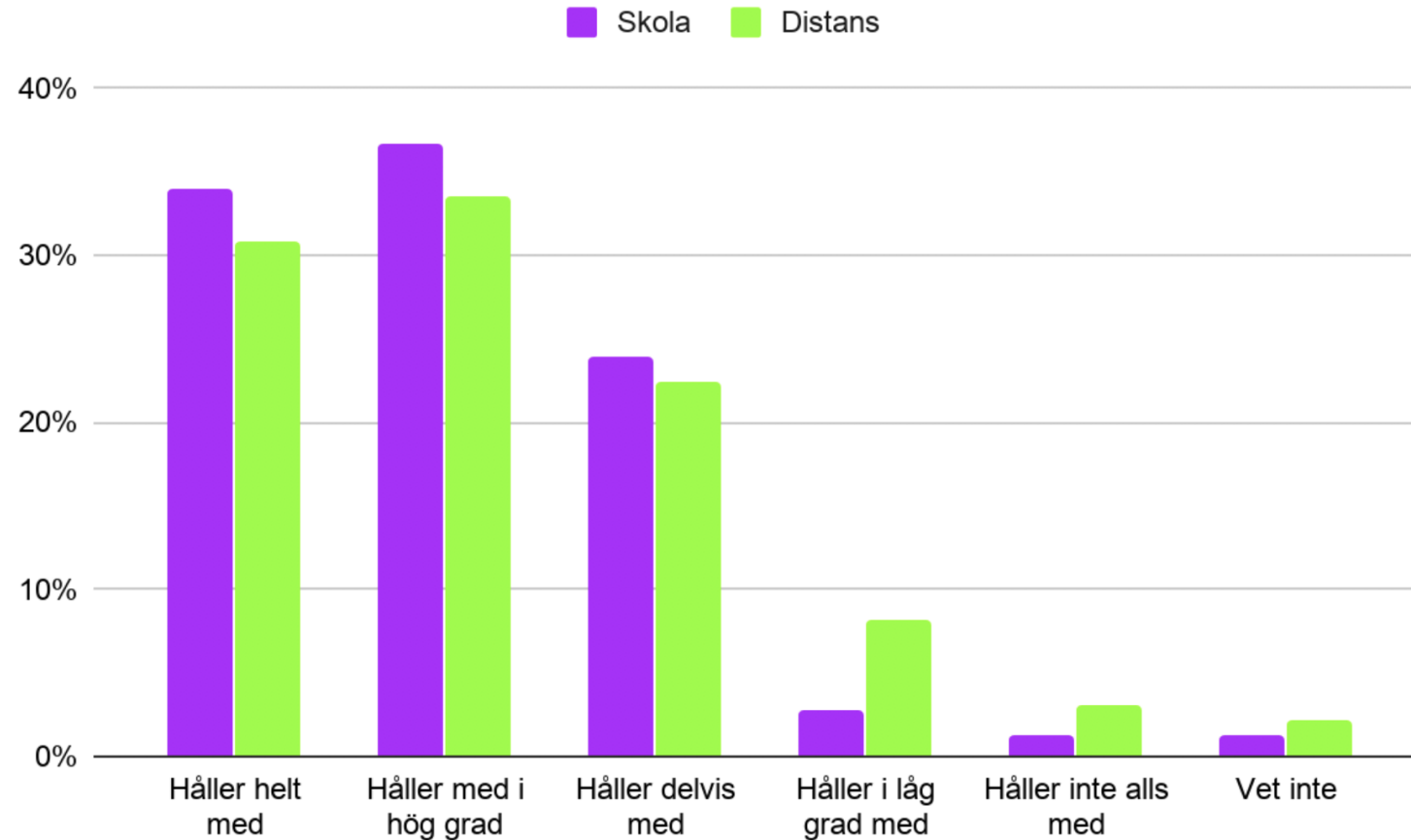

Diagram 4. När jag går i "i skolan som vanligt" respektive "studerar på distans" uppfattar jag att mina lärare är uppmuntrande. (andel av alla svarande, totalt 2306 st)

Några resultat

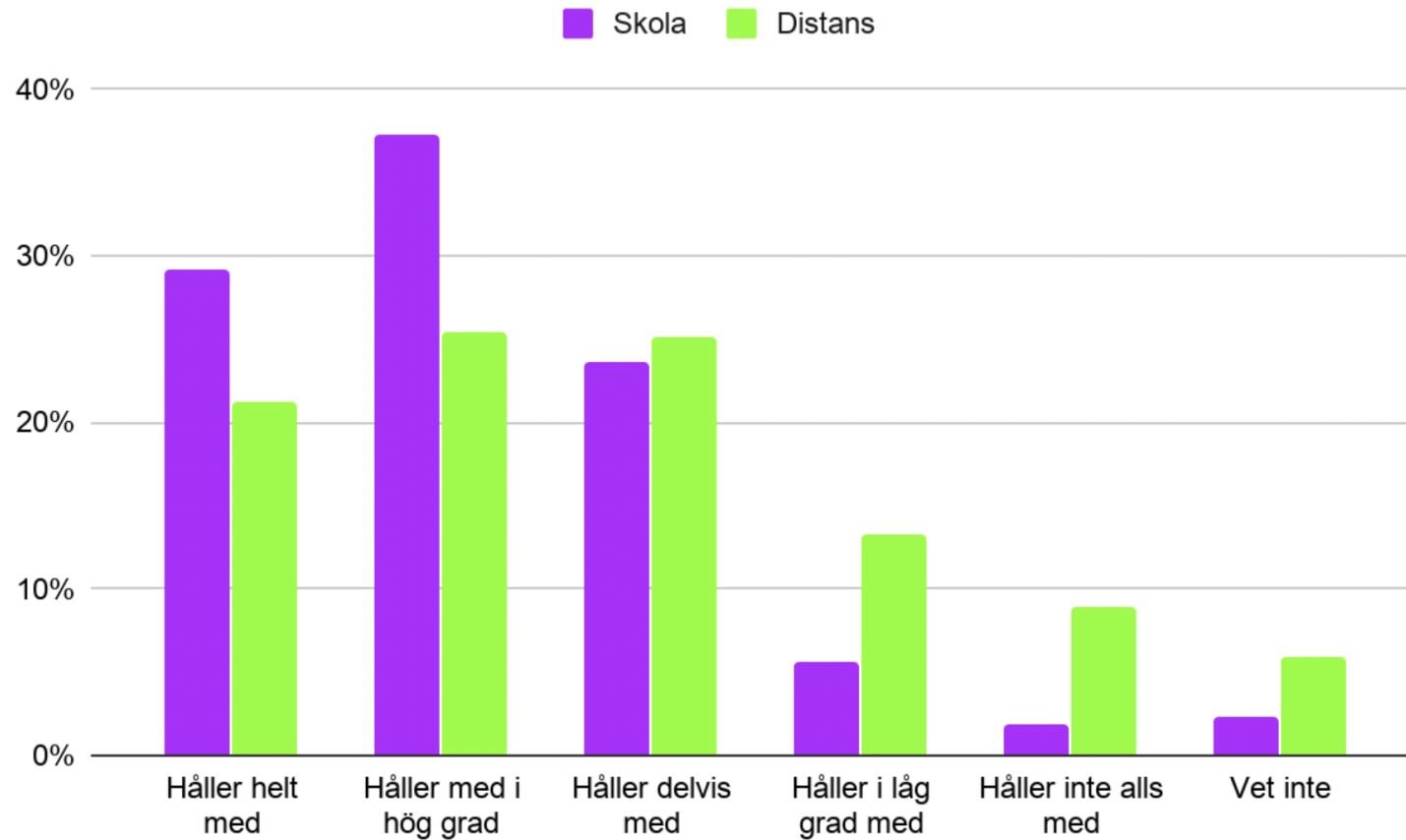

Diagram 5. När jag går i "i skolan som vanligt" respektive "studerar på distans" uppfattar jag att mina lärare har kontroll om vi diskuterar i klassrummet.

(andel av alla svarande, totalt 2306 st)

Några resultat

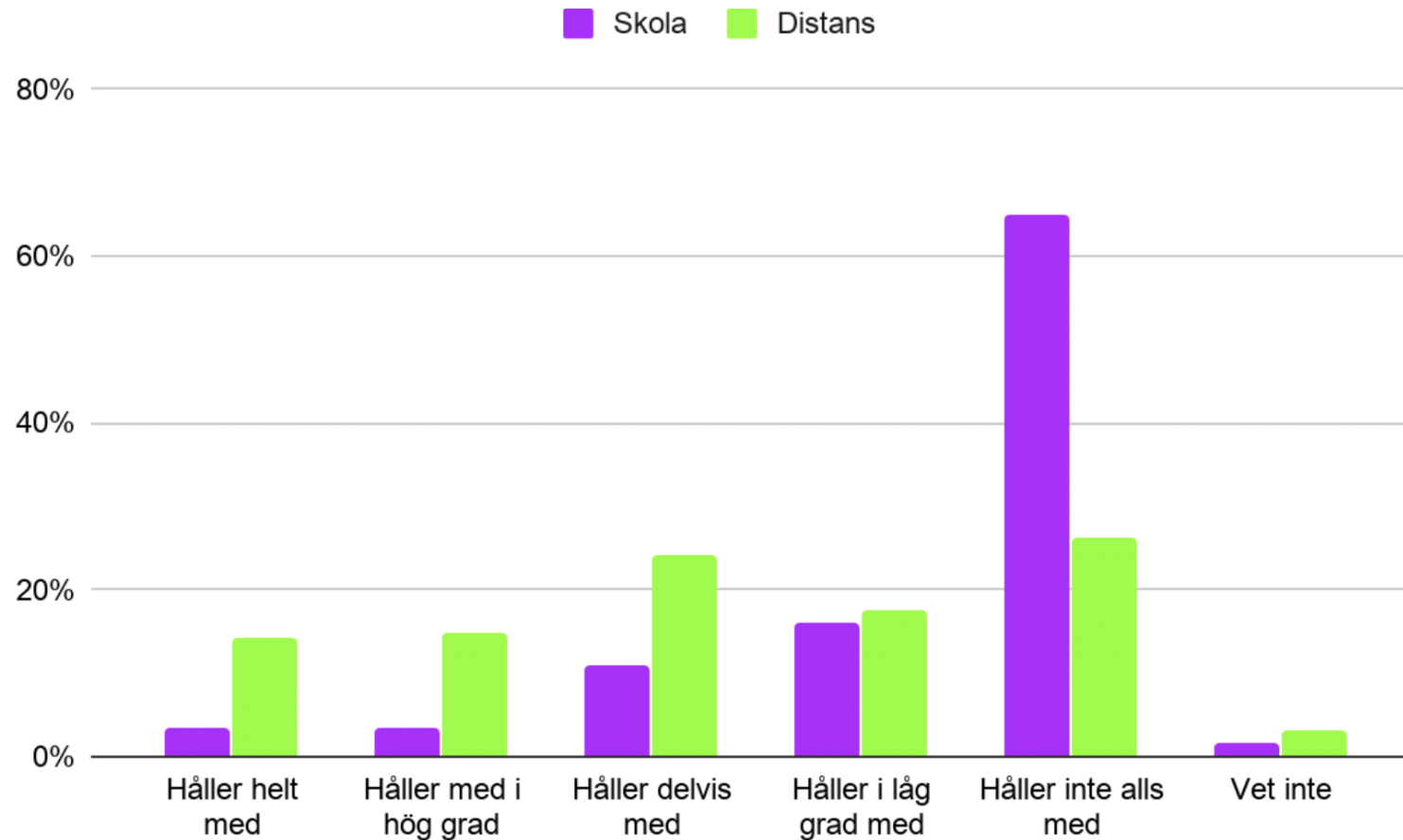

Diagram 7. När jag går i "i skolan som vanligt" respektive "studerar på distans" uppfattar jag det som om jag är väldigt ensam. (andel av alla svarande, totalt 2306 st)

Några resultat

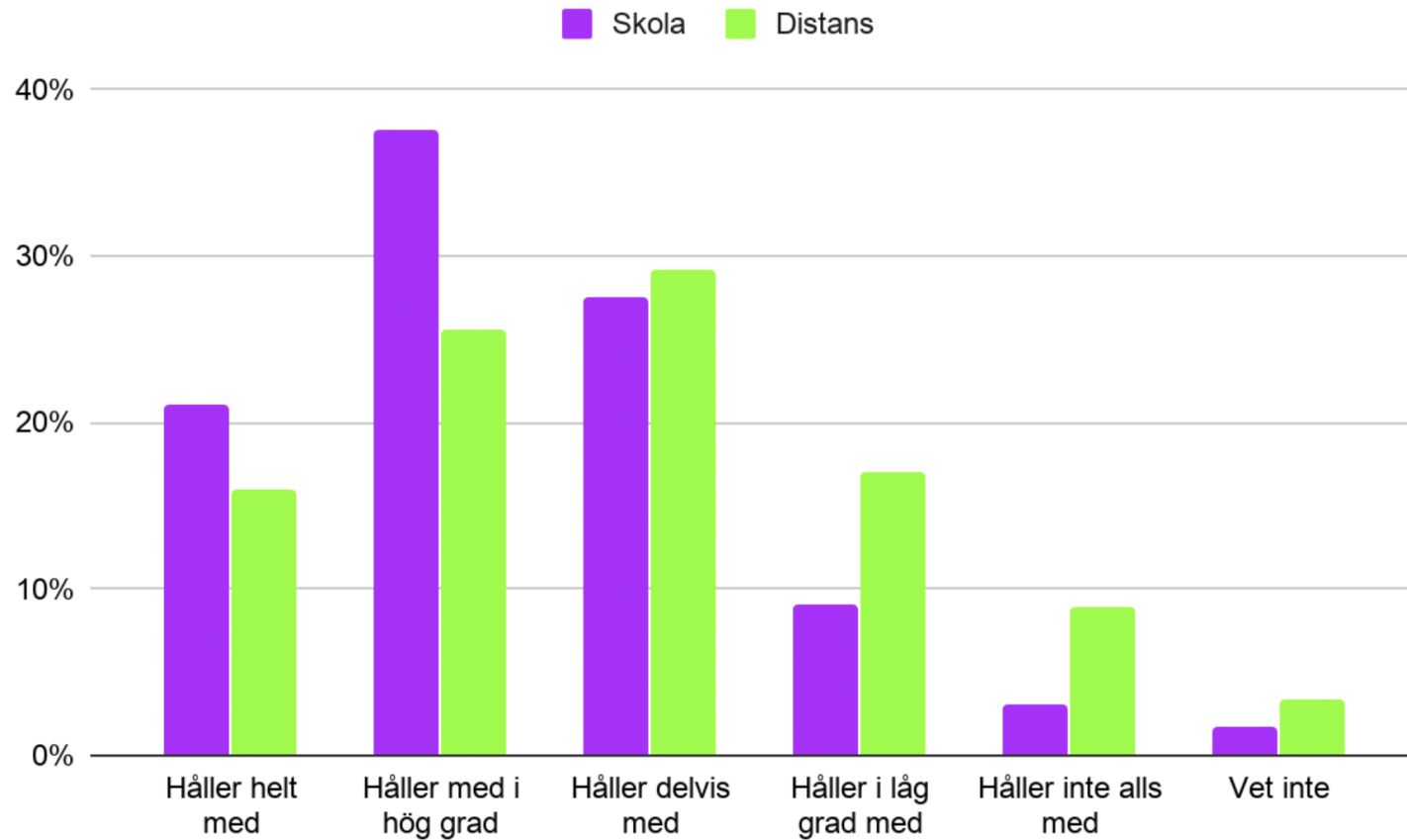

Diagram 8. När jag går i "i skolan som vanligt" respektive "studerar på distans" uppfattar jag det som om vi samarbetar med varandra. (andel av alla svarande, totalt 2306 st)

Några resultat

Baserat på mina erfarenheter av att gå i gymnasieskolan/studera på distans upplever jag att:
... lärarna är lyhörda och närvarande:

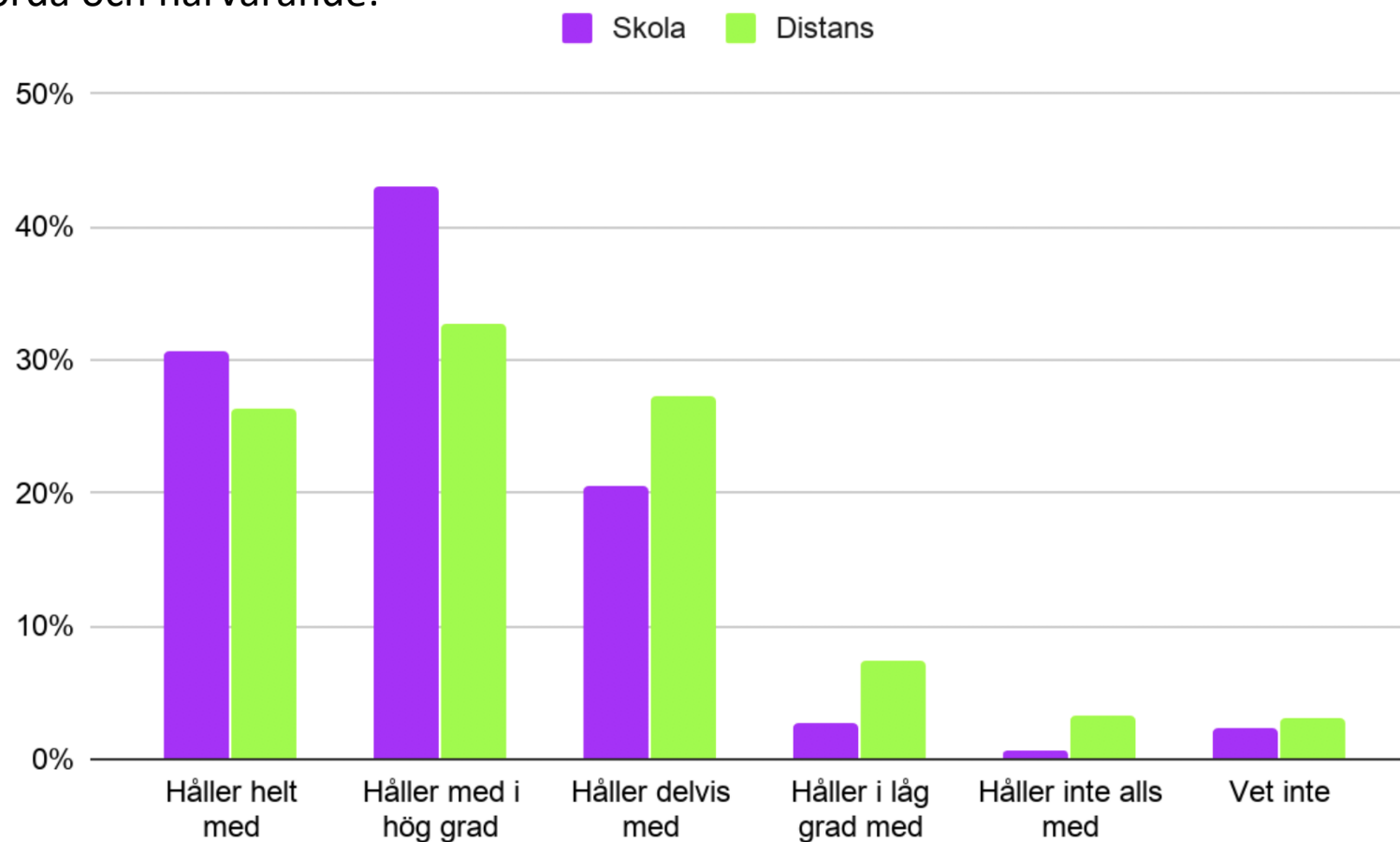
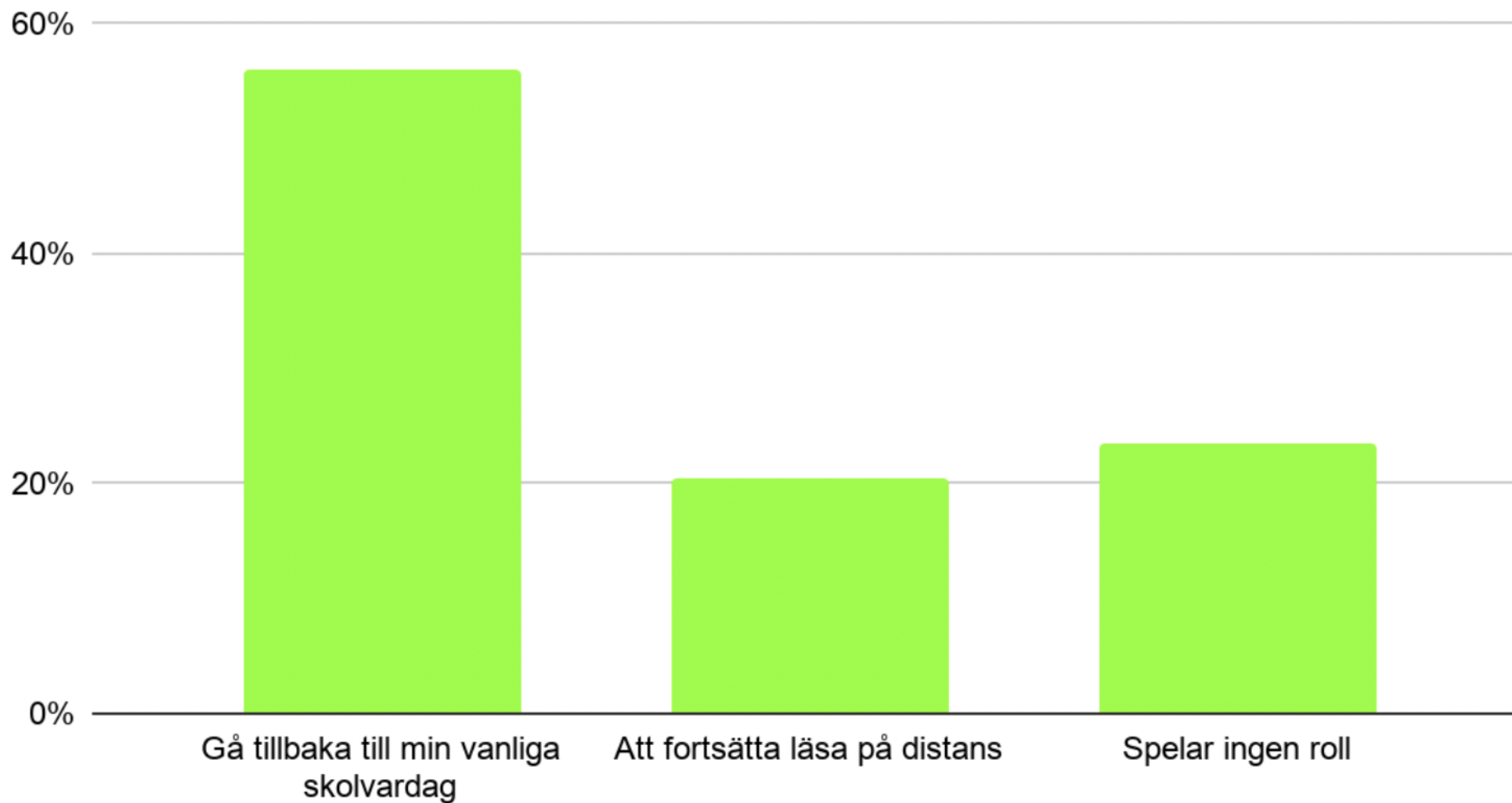

Diagram 10. Baserat på mina erfarenheter av att gå i gymnasieskolan som vanligt respektive studera på distans upplever jag att ...: (andel av alla svarande, totalt 2306 st)

Vad skulle du föredra:

Elevernas motiveringar

Gå tillbaka till min vanliga skoldag:

- Fokus - får mer gjort i skolan
- Sociala aspekter – saknar kompisarna
- Fysisk (psykisk) hälsa – ingen motion
- Rutiner och struktur – "allt flyter ihop"
- Motivation – svårt att komma igång

Fortsätta läsa på distans:

- Fokus - får mer gjort på distans
- Sociala aspekter – skönt att slippa klasskamrater
- Psykisk hälsa – ingen stress, sjukdom
- Praktiska skäl – slipper långa resor

En elevs motivering

“ Det är faktiskt jätteskönt att ha skola på distans för man är mer fri på ett sätt, jag kan gå runt i hemmet och sätta mig på olika ställen om jag känner som det. Men att ha vanlig skolvardag är också skönt för då har man mer fasta rutiner och man kommer ut mera från hemmet. (elev, första året, högskoleförberedande)

Angett att hen vill gå tillbaka till sin vanliga skolvardag

Slutsatser so far...

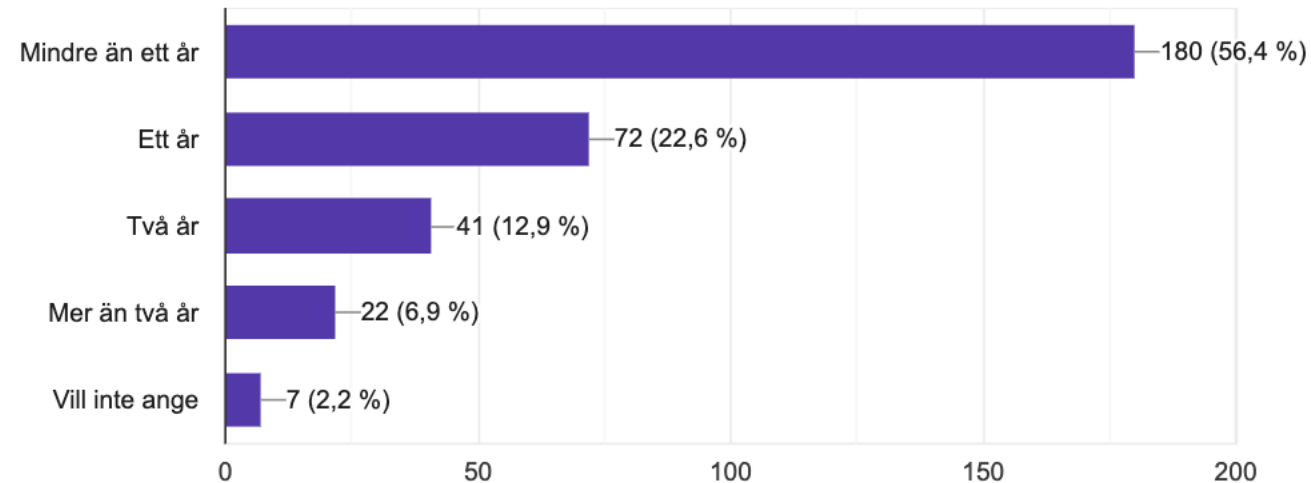
- Lärarna behöver öka närvaron när undervisningen sker på distans
- Samarbete behöver stärkas mellan eleverna under distansstudier
- Sociala ytor behövs skapas för att motverka att eleverna känner sig ensamma
- Arbeta systematiskt med att undersöka och hitta balans mellan distans- och närundervisning

Några prel. Resultat - Vuxenstuderande

Totalt svarade:	Varav kvinnor	Varav män	Varav vill inte ange
319	207	110	3

Jag har studerat inom vuxenutbildningen

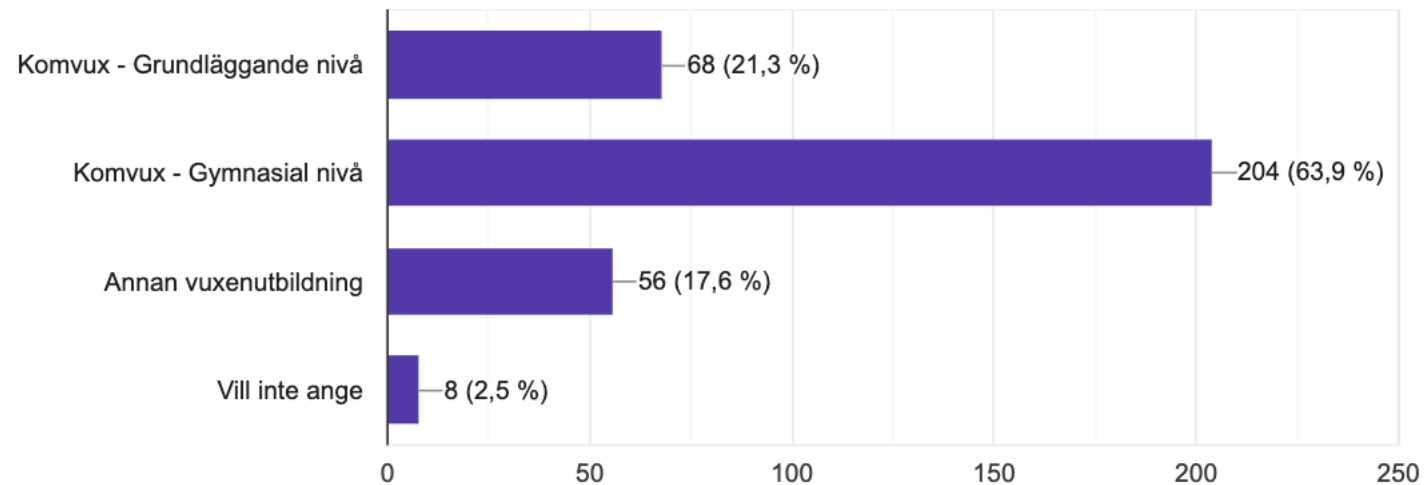
319 svar

Några prel. resultat Vuxenstuderande

Jag studerar på:

319 svar

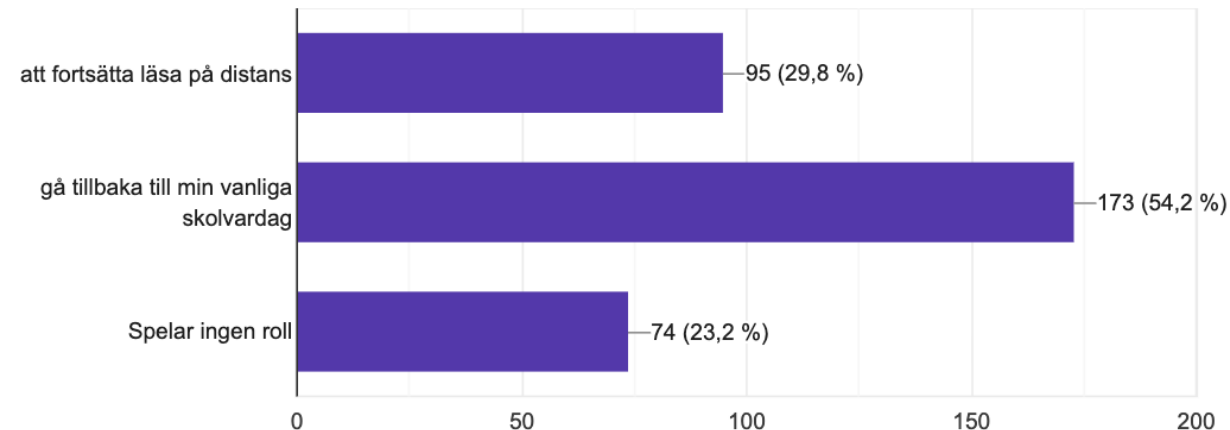
Typiskt respondent är kvinna som läser komvux, gymnasial nivå och har studerat i mindre än ett år och bor i Östergötland.

Några prel. resultat Vuxenstuderande

- Överlag mer nöjda med att studera på distans gällande lärarnas närvaro och stöd i studier än gymnasieeleverna
- I likhet med gymnasieeleverna känner de sig i högre grad ensamma när de studerar på distans
- ... och

Vad skulle du föredra:

319 svar

Innovationsveckan 5-9 oktober

- 7 oktober presenteras även analysen av vux.enkäten
- **Läs mer och anmäl dig här:**
<https://innovationsveckan.nu/program/digital-skola-hot-eller-mojlighet-distansundervisning-i-forskning-och-praktik/>

Tack!

anna.akerfeldt@ifous.se